

Notă informativă
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea
unor hotărîri ale Guvernului

1. Denumirea autorului
Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărîri ale Guvernului a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărîri ale Guvernului, este elaborat în temeiul prevederilor art.34 alin. (2) din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor și art.37 alin.(3) din Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare. Prezentul proiect ajustează și actualizează cerințele generale ale legislației privind siguranța alimentelor la practicile UE. Modificările cadrului normativ național operate prin proiectul dat reflectă următoarele beneficii: 1) Cadru legislativ univoc și coerent, asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului; 2) Responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar. 3) Asigurarea armonizării cadrului legislativ național cu prevederile legislației UE; 4) Apărarea intereselor consumatorilor; 5) Promovarea și plasarea pe piață a produselor alimentare calitative și inofensive; 6) Excluderea pericolului de aplicare a practicilor incorecte din partea operatorilor din domeniul alimentar; 7) Creșterea competitivității comercializării a produselor alimentare de origine animală pe piața externă; 8) Asigurarea inofensivității și calității produselor de origine animală conform practicilor UE; 9) Îmbunătățirea activității Comisiei medicamentelor de uz veterinar. Din punct de vedere economic identificăm un impact major pozitiv asupra competitivității afacerilor, a activităților întreprinderilor mici și mijlocii din domeniul alimentar începând de la producere pînă la export. Acesta se datorează alinierea la cerințele UE a cadrului normativ național din domeniul care va sconta în timp produse alimentare de origine animală inofensive și de calitate. De asemenea, va favoriza posibilitatea exportului pe piața UE a cărnii de pasăre și a ouălor de consum. Din punct de vedere social referindu-ne la sănătatea populației identificăm un impact major pozitiv, care se va reflecta în reducerea cazurilor de toxiinfecții alimentare, a ratei morbidității la copii, precum și va exclude riscul îmbolnăvirii și apariției diferitor boli digestive.

De asemenea, necesitatea armonizării la aquis-ul UE a prevederilor Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1208/2008 și a Normei sanitar-veterinare de stabilire a cerințelor de comercializare a cărnii de pasăre aprobată Hotărârea de Guvern nr.773/2013 este argumentată prin recomandările Raportului misiunii nr.22 în cadrul proiectului Twinning al UE MD 16 ENI AG 01 19 ”Sprijin suplimentar pentru agricultură, dezvoltare rurală și siguranță alimentară în Republica Moldova” în contextul obținerii de către Republica Moldova a dreptului de a exporta în Uniunea Europeană carne și ouă de pasăre de categoria B.

Astfel, în final menționăm că prin aprobarea proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului se va exclude riscul plasării pe piață a produselor alimentare periculoase și necalitative, apariția diferitor boli și toxiinfecții alimentare. De asemenea, va spori competitivitatea produselor alimentare de origine animală și va oferi posibilitatea de a obține dreptul de export a acestor produse asigurând inofensivitatea și calitatea conform cerințelor UE.

Argumentarea necesității examinării proiectului (în contextul Hotărârii nr.7/2013 și a Hotărârii nr.7/2021 a Curții Constituționale)

Problema care a impus elaborarea acestui proiect de Hotărâre de Guvern este riscul introducerii pe piața internă a produselor alimentare nesigure și periculoase, care ar pune în pericol sănătatea consumatorului și sănătatea publică.

Produsele alimentare nesigure pun în pericol sănătatea consumatorilor și pot duce la apariția diferitor boli și patologii. Astfel, apare riscul pentru siguranța și calitatea produselor alimentare propuse spre achiziționare consumatorului.

Având în vedere complexitatea siguranței alimentare, consumatorii au nevoie de acces la informații în timp util despre riscurile pentru sănătate a alimentației nesănătoase și bolile asociate consumului alimentelor contaminate.

Autoritățile responsabile de controlul și supravegherea siguranței alimentare trebuie să gestioneze riscurile privind siguranța alimentară, pe întregul lanț alimentar, inclusiv și în cazul alertelor sau crizelor din domeniu alimentar.

Toți operatorii care sunt implicați în lanțul alimentar (de la producere la comerțul cu amănuntul) trebuie să asigure respectarea strictă a măsurilor care identifică, evaluează și controlează pericolele semnificative pentru siguranța alimentelor de la producția primară până la consumul final.

În același context menționăm că alimentele nesigure (care conțin bacterii dăunătoare, viruși, paraziți sau substanțe chimice) provoacă peste 200 de boli – de la diaree până la cancer.

Povara bolilor de origine alimentară pentru sănătatea publică și economie a fost deseori subestimată din cauza raportării insuficiente privind infecțiile alimentare și a dificultății de a stabili relații de cauzalitate între contaminarea alimentelor și boala sau moartea care rezultă.

În cazul neaprobării proiectului dat remarcăm următoarele riscuri: 1. Riscul apariției toxiiinfecțiilor alimentare și a diferitor boli digestive; 2. Apariția pericolului privind siguranța și calitatea produselor alimentare de origine animală; 3. Neconformarea operatorilor din domeniul alimentar la cerințele de siguranță a produselor alimentare; 4. Tractarea incorectă a unor prevederi din legislația națională; 5. Lipsa unei piețe externe de desfacere a produselor alimentare de origine animală. De asemenea, evidențiem faptul că neajustarea cadrului normativ național și nesoluționarea problemei actuale din domeniul alimentar va rezulta următoarele impacturi: 1. Cadrul normativ național neconform și neunivoc; 2. Produse alimentare de origine animală necalitative și periculoase; 3. Majorarea cazurilor de îmbolnăviri provocate de infecțiile alimentare în rândul adulților și copiilor; 4. Creșterea ratei morbidității la copii; 5. Imposibilitatea exportului produselor alimentare de origine animală pe piața UE. Astfel, lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național va crea dificultăți întru asigurarea inofensivității și a calității produselor alimentare de către operatori și ca consecință ar putea afecta competitivitatea produselor alimentare de origine animală și ar pune în pericol sănătatea umană.
3. Descrierea gradului de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului transpune prevederile următoarelor regulamente UE: - Regulamentul (CE) nr. 543/2008 al Comisiei din 16 iunie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește standardele de comercializare a cărnii de pasăre; - Regulamentul (CE) nr. 589/2008 al Comisiei din 23 iunie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului privind standardele de comercializare aplicabile ouălor; - Regulamentul (UE) nr.2019/229 al Comisiei din 7 februarie 2019 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2073/2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare în ceea ce privește anumite metode, criteriul de siguranță alimentară pentru <i>Listeria monocytogenes</i> în semințele germinate, precum și criteriul de igienă a procedeelor și criteriul de siguranță alimentară pentru sucurile de fructe și legume nepasteurizate (gata pentru consum). Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.1171/2018.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect are drept scop asigurarea inofensivității și calității produselor alimentare și garantarea consumatorilor produse alimentare de origine animală sigure, prin responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar, perfecționarea cadrului normativ național pe segmentul alimentației publice și a comerțului cu amănuntul a produselor alimentare.

Pentru a oferi consumatorilor informații clare și obiective referitoare la produsele puse în vânzare în special a cărnii de pasăre și a ouălelor de consum și pentru a asigura libera lor comercializare atât pe piața internă cât și cea externă, este necesar să se asigure că standardele de comercializare ale UE să fie armonizate cu normele naționale.

În acest sens menționăm că una din prioritățile actuale este obținerea de către Republica Moldova a dreptului de a exporta în Uniunea Europeană produse de origine animalieră.

Astfel, modificările Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1208/2008 presupun transpunerea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 589/2008, ce vor stabili standardele minime de calitate pentru comercializarea ouălor de consum și cerințele de etichetare a acestora, iar modificările Normei sanitar-veterinare de stabilire a cerințelor de comercializare a cărnii de pasăre aprobată Hotărârea de Guvern nr.773/2013 vizează transpunerea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 543/2008 ce vor reglementa conținutului maxim de apă al carcaselor de păsări congelate sau congelate rapid, precum și aplicarea unui control care să se desfășoare atât în abatoare, cât și în toate etapele comercializării, precum și cerințele de etichetare referitoare la metoda de răcire a cărnii și la modul de creștere a păsărilor.

La fel, proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului vine să consolideze și să ajusteze prevederile Hotărârii Guvernului nr.65/2001 și a Hotărârii Guvernului nr.931/2011.

Prevederile Hotărârii Guvernului nr.65/2001 ce vizează cerințele de calitate și de igienă în comercializarea în special în piețe a laptelui și produsele lactate, înghețatei, brânzeturilor, margarinei, ouălelor, cărnii și produselor din carne, a peștelui și produselor din pește inclusiv a fructelor și legumelor vor fi integrate în Hotărârea Guvernului nr. 931/2011.

De asemenea, prevederile Capitolul III a Hotărârii de Guvern nr.65/2001 vor fi reintegrate în cerințele de calitate a produselor din carne reglementate de Hotărârea Guvernului nr.624/2020 și a cerințelor de calitate produselor din pește.

Pe segmentul alimentației publice se propun completări la Hotărârea Guvernului nr.1209/2007 privind cerințele de prestare a serviciilor în alimentația publică și a cerințelor de informare a consumatorilor cu privire la produsele culinare. În special aceste completări se referă la indicarea ingredientelor a produselor culinare, întru respectarea prevederilor Legii nr.279/2017.

Cu referire la modificările propuse pentru Hotărârea Guvernului nr.221/2009 remarcăm că criteriile microbiologice pentru produsele alimentare vor fi ajustate la recente modificări a Regulamentului UE nr.2073/2005.

La fel, proiectul vine cu noi prevederi ce țin de criteriile de igienă a produselor culinare, asigurând astfel, inofensivitatea acestor produse.

Modificările propuse pentru Hotărârea Guvernului nr.157/2019 se referă la convocarea ședințelor Comisiei medicamentelor de uz veterinar. În acest sens modificarea presupune ca membrii Comisiei să se întrunească nu mai des de două ori pe lună, având în vedere numărul mare de cereri înaintate pentru înregistrarea medicamentelor și a numărului de dosare examinate care urmează a fi examinate.

5. Fundamentarea economico-financiară

Sub aspect financiar și economic implementarea proiectului de Hotărârea Guvernului nu va necesita finanțare din buget.

Însă, prevederile prezentului proiect stabilește costuri de conformare din partea operatorilor din domeniul alimentar sub următoarele aspecte:

-Elaborarea și ajustarea meniului pentru produsele culinare comercializate în unitățile de alimentație publică;

-Achitarea taxelor pentru serviciile acordate de către laboratoarele de referință în vederea determinării criteriilor de igienă a produselor culinare conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.994/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către instituțiile publice „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”, „Laboratorul central fitosanitar” și „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”, a Nomenclatorului serviciilor prestate și a tarifelor la acestea. Dintre acestea menționăm următoarele costuri:

Nr.	Denumirea serviciului	Tarif, lei
1.	Determinarea numărului de colonii la 30°C	185,00
2.	Determinarea bacterii coliforme	194,00
3.	Numărarea <i>Escherichia Coli</i> beta-glucuronidază pozitivă	111,00
4.	Numărarea stafilococilor coagulaza-pozitivi (<i>Staphylococcus aureus</i> și alte specii)	233,00
5.	Determinarea Clostridii sulfireducătoare	192,00
6.	Numărarea drojdiilor și mucegaiurilor	220,00

-Ajustarea etichetei pentru carnea de pasăre preambalată;

-Achitarea taxei de 96,00 de lei pentru determinarea conținutului de apă în carcasele de pasăre conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.994/2020.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările operate prin prezentul proiect vizează următoarele acte normative:

1) Hotărârea Guvernului nr.65/2001 cu privire la aprobarea Regulilor de comercializare cu amănuntul a unor tipuri de mărfuri alimentare și nealimentare;

2) Hotărârea Guvernului nr.1209/2007 cu privire la prestarea serviciilor de alimentație publică;

3) Hotărârea Guvernului nr.1208/2008 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind comercializarea ouălor pentru consum uman;

4) Hotărârea Guvernului nr.221/2009 cu privire la aprobarea Regulilor privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare;

5) Hotărîrea Guvernului nr.931/2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul; 6) Hotărîrea Guvernului nr.773/2013 cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare de stabilire a cerințelor de comercializare a cărnii de pasăre; 7) Hotărîrea Guvernului nr.157/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei medicamentelor de uz veterinar; 8) Hotărîrea Guvernului nr.624/2020 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate pentru preparate și produse din carne. Ca urmare aprobării prezentului proiect vor fi abrogate prevederile Capitolului II și III a Hotărîrii Guvernului nr.65/2011.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului Întru respectarea articolului 9 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional Anunțul de inițiere a elaborării proiectului la data de 07 aprilie 2021 a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului web: https://madrm.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-hot%C4%83r%C3%A2rii-de-guvern-cu-privire-la-0 la compartimentul Transparență decizională, la rubrica Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor. La fel, în conformitate cu art.5 și 9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și a pct.11 subpct.3), din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.23/2019, Anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra Analiza Impactului de Reglementare a proiectului Hotărîrii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărîri ale Guvernului a fost plasat la data 12 mai 2021 pentru consultare pe pagina web: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-analiza-impactului-de-reglementare-a-proiectului-hotaririi-de-guvern-cu-privire-la-modificarea-unor-hotariri-ale-guvernului/8254.
8. Expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător Prezentul proiect conține prevederi ce reglementează activitatea de întreprinzător în contextul Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel la data de 15.06.2021 Analiza Impactului de Reglementare a fost examinată și avizată pozitiv în cadrul ședinței Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Secretar de stat

Mihail MACHIDON